

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. sausio 11 d.
(OR. en)

5040/1/23
REV 1

ECOFIN 9
UEM 8
SOC 3
EMPL 2
COMPET 7
ENV 2
EDUC 1
RECH 2
ENER 2
JAI 5
GENDER 1
ANTIDISCRIM 1
JEUN 1
SAN 6

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	2023 m. metinė tvaraus augimo apžvalga – Tarybos išvadų projektas

Delegacijoms pridedamas Tarybos išvadų dėl 2023 m. metinės tvaraus augimo apžvalgos projektas, kurį 2023 m. sausio 10–11 d. parengė Ekonomikos ir finansų komitetas.

2023 M. METINĖ TVARAUS AUGIMO APŽVALGA

– ECOFIN tarybos išvadų projektas –

Taryba (ECOFIN):

1. PRIPAŽIŠTA, kad 2022 m. dėl skubių politikos veiksmų nacionaliniu ir ES lygmenimis toliau tęsėsi tvirtas ES ekonomikos atsigavimas po pandemijos, tačiau ES ekonomika ir visuomenė susiduria su daugybe ekonominių, socialinių ir geopolitinių iššūkių, kylančių dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą. PRIPAŽIŠTA, kad istoriškai didelės energijos kainos, aukštas infliacijos lygis, tiekimo sutrikimai, padidėjęs įsiskolinimo lygis ir didėjančios skolinimosi išlaidos daro didelį poveikį daugeliui ES namų ūkių ir įmonių, todėl reikia imtis skubių, tikslingų ir koordinuotų politikos veiksmų ES ir nacionaliniu lygmenimis;
2. IŠ ESMĖS PRITARIA 2023 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytiems ekonominiams prioritetams. PAŽYMI, kad keturiais konkurencingo tvarumo aspektais – aplinkosauginiu tvarumu, našumu, sąžiningumu ir makroekonominiu stabilumu – toliau vadovaujamosi koordinuojant ES ekonominę, fiskalinę ir užimtumo politiką. PRIPAŽIŠTA, kad reikia apsaugoti ekonominį, fiskalinį bei finansinį stabilumą ir spręsti makroekonominio disbalanso klausimą. PABRĖŽIA, kad politikos priemonėmis turėtų būti remiamas sąžiningas, įtraukus, atsparus ir tvarus augimas. Priemonėmis taip pat turėtų būti prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos spartinimo ir energetinio saugumo didinimo, atsižvelgiant į ES vidutinės trukmės ir ilgalaikius klimato ir aplinkos tikslus. RAGINA plėtoti patikimas ir tvarias tiekimo grandines, kad būtų užtikrintas ES tiekimo saugumas ir konkurencingumas pasaulyje;

3. PABRĖŽIA, kad labai svarbu glaudžiai koordinuoti politinį atsaką siekiant atremti Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ekonominį ir finansinį poveikį. PRIMENA, kad koordinuotos ES pastangos atremti COVID-19 pandemijos padarinius padėjo pagrindą tvirtam atsigavimui 2021 m. ir 2022 m. pirmąjį pusmetį. RAGINA iki 2026 m. visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, taip pat konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas Europos semestro kontekste, o tai turėtų užtikrinti tolesnes investicijas ir remti pagrindines reformas valstybėse narėse. SKATINA veiksmingai naudotis planu „REPowerEU“ kaip viena iš priemonių ES energetikos sistemų atsparumui didinti ir energijos nepritekliaus problemai spręsti investuojant ir vykdant reformas, taip pat remiant Europos žaliojo kurso tikslus;
4. SUTINKA, kad siekiant užtikrinti atsparumą sudėtingomis ekonominėmis aplinkybėmis labai svarbu užtikrinti makrofinansinį stabilumą ir išlaikyti kredito srautą į ekonomiką. PALANKIAI VERTINA politikos veiksmus, kurių imtasi per pastaruosius kelerius metus, dėl kurių sumažėjo neveiksnių paskolų, o bankai tapo atsparesni. Vis dėlto PABRĖŽIA, kad bankai turi išlaikyti apdairią atidėjinių sudarymo politiką ir kapitalo rezervus, atitinkančius kintančią riziką, ir tai, kad svarbu toliau mažinti senas neveiksnius paskolas, kartu užkertant kelią naujo nuvertėjusio turto susikaupimui. PRIPAŽIŠTA, kad rizika finansiniam stabilumui gali kilti dėl įvairių šaltinių, be kita ko, dėl griežtesnių finansinių sąlygų, didelio masto kibernetinių incidentų ir staigaus turto kainų kritimo. PABRĖŽIA, kad bankai ir ne bankų finansų įstaigos turi pasirengti mažos tikimybės didelio poveikio rizikos scenarijams ir stebėti nekilnojamojo turto sektoriaus pažeidžiamumą. PRIPAŽIŠTA, kad kapitalo rinkų sąjungos gilinimas ir pažanga kuriant bankų sąjungą sustiprintų ekonomikos finansavimo kanalus, skatintų privačiojo sektoriaus indėlį siekiant patenkinti didelius investicijų poreikius ir didinti ekonominį bei socialinį atsparumą;

5. SUTARIA susilaikyti nuo plataus masto fiskalinių paskatų paklausai telkti 2023 m., tokiu būdu taip pat sudarant palankesnes sąlygas pinigų politikos užduočiai mažinti infliaciją ir išlaikyti stabilius infliacijos lūkesčius. PABRĖŽIA, kad fiskalinės priemonės, kuriomis mažinamas aukštų energijos kainų poveikis, turėtų būti laikinos ir labiau orientuotos į pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kartu turėtų būti fiskaliniu požiūriu prieinamos ir suteikti paskatų mažinti energijos suvartojimą. RAGINA laikytis bendro požiūrio į laikinąsias priemones ir apsvarstyti tinkamus laipsniško paramos nutraukimo būdus. SVARSTO GALIMYBĘ plataus masto kainų priemones pakeisti gerai sukalibruotu ir ekonomiškai efektyviu dviejų pakopų energijos kainų modeliu, kuriuo būtų užtikrinamos paskatos taupyti energiją, arba kitomis sistemomis, kuriomis būtų siekiama panašių tikslų, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus. ATKREIPIA DĖMESĮ į vykstančias diskusijas dėl energijos rinkos modelio reformos. PABRĖŽIA, kad reikia išsaugoti vienodas sąlygas ir bendrosios rinkos vientisumą, laikantis valstybės pagalbos taisyklių ir laikinosios sistemos krizės sąlygomis. MANO, kad fiskalinė politika turi išlikti lanksti ir prireikus būti pasirengusi prisitaikyti prie sparčiai kintančios padėties. SUTINKA, kad vykdant fiskalinę politiką turėtų būti išlaikytas skolos tvarumas ir tvariai bei įtraukiai didinamas augimo potencialas, taip pat atsižvelgiant į padidėjusius viešųjų ir privačiųjų investicijų poreikius žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, įskaitant energetinį saugumą;
6. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą nuo 2024 m. nebetaikyti Stabilumo ir augimo pakto bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos ir į Komisijos ketinimą 2023 m. pirmąjį ketvirtį pateikti 2024 m. fiskalinės politikos gaires;
7. PALANKIAI VERTINA tai, kad 2022 m. lapkričio 9 d. paskelbtas Komisijos komunikatas dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių, įskaitant Stabilumo ir augimo pakto ir makroekonominio disbalanso procedūrą. PALANKIAI VERTINA vykstančius svarstymus, kaip padidinti ES ekonomikos valdymo veiksmingumą. PABRĖŽIA taisyklėmis grindžiamos fiskalinės sistemos svarbą ir tai, kad greitai pažangai atliekant ekonomikos valdymo peržiūrą teikiamas prioritetas siekiant stiprinti ekonominės politikos koordinavimą. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos raginimą pasiekti bendrą susitarimą dėl ekonomikos valdymo sistemos reformos iki tol, kol prasidės 2024 m. biudžeto planavimas.

8. PAŽYMI, kad ES politikos koordinavimas tebėra grindžiamas 2023 m. Europos semestru ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimu. PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą pateikti visapusišką ekonominių ir socialinių problemų kiekvienoje valstybėje narėje apžvalgą, įskaitant atidžią kylančios rizikos stebėseną. PABRĖŽIA, kad svarbu toliau įgyvendinti makroekonominio disbalanso procedūrą siekiant panaikinti makroekonominį disbalansą, ir PALANKIAI VERTINA nacionaliniu, euro zonos ir ES lygmenimis vykstančius svarstymus. RAGINA Europos semestre ir toliau daugiausia dėmesio skirti ekonominei, fiskalinei ir užimtumo politikai, įskaitant politiką, kuri yra svarbi žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, ir vengti įvairių priežiūros darbo krypčių dubliavimosi ar sutapimo, kartu užtikrinant papildomumą.
-